

Anna Bujnowska

"Witkacjana z archiwum Bronisława Malinowskiego", Urszula Czartoryska, "Twórczość" nr 12 (1980) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 24/3 (81), 194

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ CZARTORYSKA Urszula: Witkacjana z archiwum Bronisława Malinowskiego. "Twórczość" 1980 nr 12 s. 87-117.

Autorka omawia listy Witkacego do Bronisława Malinowskiego przechowywane w archiwum Malinowskiego w Yale University (New Haven). Listy od Witkacego pochodzą z lat 1908, 1914 i 1936-39. Pierwsza ich część pisana była w Zakopanem. Na szczególną uwagę zasługują listy z 1914 r., z okresu przed i po samobójczej śmierci Jadwigi Janczewskiej, potwierdzające znane z biografii artysty załamanie psychiczne. Charakterystyczne jest, że w listach z drugiej połowy 1914 r. ustępują wszelkie myśli samobójcze na wieść o wybuchu wojny, w której Witkacy chce brać udział. W tym czasie krystalizuje się pomysł wspólnej z Malinowskim podróży do tropików. Druga część - to pismo władz Cejlonu, listy kierowane do rodziców, powstałe w drodze powrotnej z Australii do Europy. Trzecią część stanowią listy pochodzące z lat trzydziestych. W czasie pobytu na kongresie entropologów w Adelajdzie powstała - znajdująca się także w archiwum - autobiografia Witkacego.

BP/81/27

A.B.

/II/ DURAND Raymond: Depesze z powstańczej Warszawy. 1830-1831. Wstęp, przypisy i tłum. R. Bielecki, Warszawa 1980, Czyt., ss. 308, zł 60,-

Autor - konsul francuski w Królestwie Polskim - przesyłał do Paryża systematyczne i dokładne raporty o sytuacji w powstańczej Warszawie. Informacje uzyskiwał od ludzi z kręgu księcia Konstantego (po jego wyjeździe - Chłopickiego), od Francuzów mieszkających w Polsce, z warszawskiej prasy powstańczej, przede wszystkim jednak sam był uważnym i wnikliwym obserwatorem (często naocznym świadkiem) wydarzeń. Zachowując ostrożność i powściągliwość w ocenie sytuacji politycznej ujawnia przyjazny stosunek do powstańców, w kilku wypadkach sugeruje gotowość mediacji między Polakami a rządem francuskim. Pierwszy raport datowany jest 2 grudnia 1830 r., ostatni z 25 października 1831 r. donosi o kapitulacji Zamościa. Autor pisze z uznaniem o bohaterstwie Wojska Polskiego i jego oficerów (szczególnie niższych); krytycznie wypowiada się o dowództwie (poza Dwernickim), szczególnie źle ocenia postawę generała Krukowieckiego.

BP/81/28

A.B.